

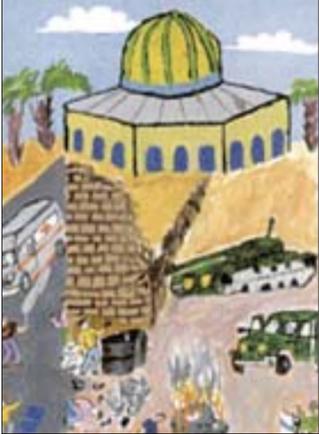
خبرها

جنواره گزینش کتاب مناسب

شرق : دبیرخانه جشنواره گزینش کتاب مناسب، در یسائه هیات‌داوران‌دوره‌اول این جشنواره‌از مجموع ۹۰ عنوان کتابی که از ۱۹ ناشر عضو انجمن ارسال شده بود طی سه مرحله بررسی نتایج خود را اعلام کرد. هیات‌داوران در ۵ پخش کتاب‌های مناسب را معرفی کردند. در حوزه آثار برای مخاطب پیش دبستان مجموعه هشت‌جلدی «قایم موشکبازی» با شعر مه‌ری ماهوتی و تصویرسازی بیتنا پاترسون از انتشارات نگارینه و «اکامیون» به طراحی فریده شهبازی و تصویرگری ماهنی تذهیبی از نشر مارال برای متن تصویرگری، کتاب‌سازی و ارائه مناسب به اتفاق آرا مناسب شناخته شد. در زمینه بازنویسی‌های ادبی ۲۰ افسانه ایرانی، راز آن درخت، افسانه ملل برای تصویرگری، متن و کتاب‌سازی از نشر افق، قصه لالایی از نشر مهاجر، ضرب‌المثل‌ها و قصه‌هایشان از نشر محراب قلم، ۱۰۱ حکایت اخلاقی از انتشارات قدیانی، دختر باغ آرزو از انتشارات توکا‌برای تصویرگری متن و کتاب‌سازی کتاب‌های آرش گلمکنار، مجموعه هفت‌جلدی قصه‌های شاهنامه و مجموعه پنج‌جلدی چستان‌ها از نشر مهاجر برای متن و روزی بود روزی نبود از انتشارات محراب قلم برای تصویرگری مناسب برگزار شدند. در حوزه ادبیات داستانی دیوانه و چاه برای متن، فصل زرد برای متن، خواهر خوش شانس قصه‌های یک دقیقه‌ای از نشر حنانه برای متن، پادشاه کوتوله و چهل دهمسر بزرگ از نشر محراب قلم برای متن، در جست‌وجوی دل‌تورا و آخرین گودال و شازده‌کوچولو هر سه اثر از نشر قدیانی و موش کوچولو از نشر افق کتاب مناسب شناخته شدند. در حوزه آثار ادبی لیلی نام تمام دختران زمین است برای متن و تصویر، نامه‌های خط‌خطی برای متن هر دو اثر از انتشارات صابرین و ماجرای سپاه فیل برای متن از انتشارات پیام آزادی، قصه آن از انتشارات زیتون برای کتاب‌سازی و تصویرگری مناسب به شمار آمدند. در زمینه کتاب‌های علمی و آموزشی و سرگرمی مجموعه «آموزختن برای زیستن، شامل کتاب‌های پایان‌زایی، آبیخ‌زداری، جنگل، مرغ برای متن از نشر شورا و مجموعه هفت‌جلدی بازی‌با دایره‌های کاغذی از انتشارات تیمورزاده برای خلاقیت و سرگرمی و بازی ذهنی و عملی، اطلس سه‌بعدی جهان از نشر با فرزندان برای کتاب‌سازی، دایره‌المعارف علوم از انتشارات پیام آزادی، در شرایط نبود دانش‌نامه جامع اطلاعاتی، علمی و فنی، مجموعه پنج‌جلدی دعوا نکتیم. . . گفت‌وگو کنیم! اثری من از نشر بافرزندان کتاب مناسب شناخته شدند. داوری این جشنواره را شهرام اقبال‌زاده، افسانه شعبان‌نژاد و علیرضا گلدوزیان برعهده‌داشتند.

همدردی با کودکان سرزمین زیتون

شرق : کودکان و نوجوانان ایرانی با شرکت در مسابقه ادبی و هنری، همراهی و همدردی‌شان را با همسلان فلسطینی و لبنانی خود به نمایش می‌گذارند. این مسابقه با عنوان

«کودکان سرزمین زیتون» آثار کودکان و نوجوانان ایرانی را در سه رشته نقاشی، داستان و شعر برای ابراز همدردی آنها با چچه‌های ستمدیده و زجر کشیده لبنانی و فلسطینی به رقابت می‌گذارد. براساس فراخوان کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، علاقه‌مندان باید آثار خود را تا ۱۵ شهریور به دبیرخانه مسابقه به نشانی تهران، خیابان حجاب، مرکز آفرینش‌های فرهنگی و هنری کانون، روابط عمومی ارسال کنند. آثار برگزیده این مسابقه در برنامه روز جهانی کودک در قالب نمایشگاهی در مهر ماه اسال در معرض دید علاقه‌مندان قرار خواهد گرفت و به آثار برتر نیز جوایزی اهدا خواهد شد. کانون پرورش فکری با برپایی این رقابت، پیام همدردی بچه‌های سرزمین ایران خطاب به کودکان سرزمین زیتون و اعلام نزارجاری آنها از این جنبات‌ها را به نمایش خواهد گذاشت.

دوره کاردانی ادبیات کودک و نوجوان

ایسنا : دوره آموزشی کاردانی ادبیات کودک و نوجوان در قالب چهار تم و ۷۰ واحد درسی معادل ۹۲۰ ساعت آموزشی طراحی شده برای اولین بار در ایران برگزار خواهد شد و به فارغ‌التحصیلان گواهی‌نامه رسمی انجمن نویسندگان کودک و نوجوان داده‌خواهد شد. از این ۷۰ واحد، ۱۰ واحد عملی و ۶۰ واحد نظری‌اند که بعضی از آنها عبارتند از: آشنایی مبانی شناخت عناصر داستان کودک و نوجوان، آشنایی با مبانی شناخت شعر کودک و نوجوان، کارگاه داستان‌نویسی، کارگاه شعر، ویراستاری، مبانی نقد ادبی، تاریخ ادبیات کودک و نوجوان، تاریخ مطبوعات کودک و نوجوان، قصه‌گویی، ادبیات عامه، رمان کودک و نوجوان، مبانی نمایشنامه‌نویسی برای کودک و نوجوان، آشنایی با نهادهای فرهنگی کودک و نوجوان، سینمای کودک و نوجوان، مبانی فیلمنامه‌نویسی برای کودک و نوجوان، آشنایی با ادبیات کودک و نوجوان جهان. شش واحد نیز اختیاری در نظر گرفته شده است: نویسندگی خلاق، مراحل تولید کتاب، مبانی تصویرگری کتاب کودک، جامعه‌شناسی دوران کودک و کتابداری. این دوره آموزشی قرار بود سال گذشته فعالیتش را شروع کند و ۳۰ نفر هم پذیرفته شدند که برگزار نشد؛ اما اسامی ثبت‌نام از شهریورماه شروع می‌شود و ۳۰ نفر دیگر نیز پذیرش می‌شوند.

قصه ما مثل شد نام مجموعه‌ای پنج‌جلدی به قلم محمد میرکیانی است که با سابقه خود در قصه‌گویی و قصه‌های رایدهویی آثار متعددی را با گرایش قصه‌گویی پدید آورده است. این کتاب مجموعه‌ای است که قصه‌های شنیدنی، سرگذشت و زندگینامه و مثل‌ها با ارزش مردم‌شناسانه در آن جمع‌آوری شده است. در این مجموعه با بهره‌گیری از منابع گوناگون، سعی شده تا فضا و موضوع قصه‌ها مناسب نوجوانان باشد.

نویسنده تمام تلاش خود را کرده تا بر پایه قصه‌گویی زبان داستان‌ها را به زبان گفتاری نزدیک کند، اما با زبانی یکدست و روان و نزدیک به زبان گفتاری.

وی با تاکید بر پرداخت داستانی با تکیه بر اصل قصه‌ها و مثل‌ها به همان شکل اولیه آنها را برای نوجوانان مناسب‌سازی کرده است تا نوجوانان به راحتی مفاهیم داستان برمالا نشود. به عنوان مثال قصه دم و گوش که گوناگونی به کار رفته است که برخی از آنها از زندگی بزرگان دین سرچشمه گرفته است، مانند: «پنبه را از گوش بیرون آورند».

برخی دیگر از این ضرب‌المثل‌ها از میان آثار شاعران و ادبا سر آورده است مانند: «قدر عاقبت کسی داند که به مصیبتی گرفتار آید». همچنین نویسنده با بهره‌گیری از قصه‌ها و حکایت‌هایی که هیچ‌نام و نشانی از راوی آنها نیست، بخش دیگری از قصه‌های خود را نوشته است، مانند: «یک خشت هم بگذار درش».

اما میرکیانی با گردآوری ۱۱۰ قصه از قصه مثل‌های فارسی در این مجموعه تلاش کرده تا با تکیه بر فرهنگ

در مَثَل مناقشه نیست

عامیانه و زبان گفتاری شیوه استفاده از این مثل‌ها در گفتار را ساده‌تر کند.

امثال و حکایات یکی از ارکان عمده ادبیات هر زبانی هستند و گاه بر پایه همین‌ها است که می‌توان به فرهنگ عامه دست یافت. در بسیاری از موارد دانستن این مثل‌ها و شیوه صحیح به‌کارگیری آنها در گفتار، کلام را موجز و با اعتبار می‌سازد.

اگرچه نویسنده این مجموعه در جمع‌آوری امثال و حکایات ابتکار تازه‌ای به خرج نداده‌است – که پیش از او دهخدا در «امثال و حکم» و شاملو در «قصه‌های کتاب کوچک» مجموعه‌ای کامل ارائه داده‌اند– اما زبان ساده‌ای که برای روایت انتخاب کرده می‌توانند مخاطب نوجوان را جذب کند و این امری است که در مجموعه بر آن توجه شده است و شکل کاربردی و بخش پند و اندرز انتهایی هر قصه هم تأکیدی است بر همان که از حکایت‌ها برمی‌آید.

میرکیانی سعی کرده تا شروع قصه‌های هر مجموعه یکسان باشد و در هر مجموعه قصه‌هایی بدست‌رس را انتخاب کرده است. شروع تمام قصه‌ها با « . . . غیر از خدا هیچ‌کس نبود» است و پس از پایان روایت در بخش جداگانه‌ای کاربرد آن را متذکر شده و سعی کرده است تا نام قصه‌ها را متفاوت از خود مثل انتخاب کند تا به این طریق کششی ایجاد نماید تا در ابتدا داستان برمالا نشود. به عنوان مثال قصه دم و گوش که اشاره دارد به مثل: «بیچاره خر آرزوی دم کرد، نایافته دم، دو گوش کم کرد!» و در بخش پند و اندرز هم آورده است: «اگر کسی از روی بی‌دقتی نعمتی را از دست بدهد، بعد هم به دنبال چیزی است که از دست داده برود و نعمت دیگری را هم از دست بدهد، این ضرب‌المثل حکایت حال او می‌شود.

البته ناگفته‌نماند که بزرگ‌ترها هم در کنار فرزندان خود می‌توانند با خواندن این مجموعه بر دانسته‌های خود بیفزایند و با بازگویی این مثل‌ها و حکایت‌ها قصه‌گویی کنند و در این مثل‌ها حال و روز خود را بیابند به شرط آنکه قوز بالای قوز نشود.

روبایایی از جنس کودکی

خرسی به نام یکشبه نویسنده: اکسل هکه تصویرگر: میثائل زووا

حسین ابراهیمی (الوند)
تعداد: ۳۳۰۰ نسخه
قیمت: ۶۰۰ تومان

ناشر: انتشارات قدیانی
هیرید کهن: کافی است به گذشته برگردیم، به دوران کودکی، و اسباب‌بازی مورد علاقه‌مان را به یاد بیاوریم.

لحظات بازی با آن اسباب‌بازی و آرزوهایی را که داشته‌ایم و اگر آن اسباب‌بازی عروسکی بوده شاید آرزو کرده‌ایم با ما حرف بزند و جان بگیرد، گاهی هم یواشکی نگاهش کرده‌ایم تا ببینیم وقتی حواسمان نیست و نگاهش نمی‌کنیم راه می‌رود و حرف می‌زند یا نه! عروسک محبوب کودکی می‌توانست هر شکلی داشته باشد ولی مال خود ما باشد. ماجرای «خرسی به نام یکشبه» هم از همان ماجراها است. روایت بخشی از کودکی و رویاهای آن. هر چند این رویاها گاه در خواب شکل می‌گیرد و ما می‌شویم یکی از همان عروسک‌ها، اما همین جابه‌جایی در خیال و خواب است که به بسیاری حس‌ها و رویاها نقش واقعیت می‌دهد.

راوی این داستان هم کودکی‌اش را بازگو می‌کند، زمانی که پسریکه کوچکی بوده و خرس کوچولو و ساکنی به نام یکشبه داشته است و داستان دقیقاً با ورود یکشبه به زندگی پسرک شکل می‌گیرد: یک روز صبح وقتی از خواب بیدار شدم، دیدم خرس کوچولویی کنارم دراز کشیده است که خیلی نو به نظر می‌آید.

از او پرسیدم: «اسمت چیه؟» اما خرس جوابی نداد.

استقیم به جل خیره شده بود.

دوباره پرسیدم: «اسمت چیه، خرس؟» اما خرس

حتی پلک هم نزد. اصلاً جواب نداد. . . و به دلیل

اینکه خرس کوچولو را روز یکشبه دیده بود اسمش را

یکشبه می‌گذارد، خب مگر این اسم چه اشکالی

دارد؟»

کتاب

گست و گذاری در جنگل

مروری بر ماجراهای پارک جنگلی

ماجراهای پارک جنگلی نویسنده و تصویرگر: حسین ابراهیمی
ناشر: طرح و اجرای کتاب
تعداد: ۵۵۰۰ نسخه
قیمت: ۳۵۰ تومان

نلی محبوب: کودکان از داستان‌های جانوری لذت می‌برند. آنها به همراه حیوانات در جنگل پرسه می‌زنند و به جاهای مختلف سرک می‌کشند و تجربیات تازه‌ای را در موقعیت‌های مختلف کسب می‌کنند. چنین داستان‌هایی که بر گسترش دامنه تخیل کودکان تأکید دارند باعث می‌شوند تا کودکان با بهره‌گیری از تجربه‌هایی که از داستان‌ها کسب می‌کنند تخیل خود را گسترش دهند و گاه با اجرای بازی‌های نمایشی خلاق و بازگو کردن قصه‌های ذهنی خود به درک بیشتری از جهان پیرامون برسند.

چنین کتاب‌هایی با ارزش داستانی به کودک کمک می‌کند تا از محیط اجتماعی، خانواده، محیط‌زیست و . . . اطلاعات بیشتری کسب کند. دیوید شافر از متخصص رشد کودک، رشد و پرورش شناختی را شامل تغییراتی می‌داند که به مرور زمان در کسب مهارت‌های ذهنی و توانایی‌های گوناگون در کودکان روی می‌دهد. وی می‌گوید: «ما پیوسته به اشیاء و رویدادها توجه می‌کنیم، به تعبیر و تفسیر آنها می‌پردازیم، و آنها را با تجربه‌های گذشته مقایسه و دسته‌بندی می‌کنیم و پس از نشانه‌گذاری به حافظه می‌سپاریم.»

در حقیقت چنین درکی از دوران کودکی قدرت استدلال، همکاری، همیاری و ادراک ما را در بزرگسالی افزایش می‌دهد.

مجموعه ده جلدی «ماجراهای پارک جنگلی» از جمله داستان‌هایی است که کودک به راحتی اتفاقات رخدادهای آن را باور می‌کند و مفاهیمی چون دوستی، همکاری، گذشت و . . . را به آنها می‌آموزد. شخصیت‌های این کتاب برای کودکان

واقعی به نظر می‌رسند، زیرا آنها ویژگی‌هایی را به نمایش می‌گذارند که کودکان از خود نشان می‌دهند. از طرف دیگر داستان‌های کتاب درخت‌های مختلف اتفاق می‌افتد و فضاهای متفاوتی را برای تجربه در اختیار کودکان قرار می‌دهد و این امر تا حدودی به درک آنها از توالی زمان و رخدادها کمک می‌کند و این مجال را می‌دهد تا با پدیده‌های مختلف در زمان‌ها و مکان‌های مختلف آشنا شوند.

این داستان‌ها در یک فضای سنتی جانوری یعنی پارک جنگلی رخ می‌دهد و جانوران داستان هم ویژگی‌های جانوری را به همراه ویژگی انسانی بروز می‌دهند. آنها احساسات و عواطف و مشکلات انسانی دارند و در اینجا وجود پرسه برای حل همه این مشکلات غنیمت است. رابطه همزیستی و همکاری، «پرسی» نگاهبان پارک جنگلی و دیگر حیوانات پارک، محور اصلی داستان‌ها است. نویسنده و تصویرگر

تنهایی قهرمانی که خانه‌اش را گم کرده است

در معرفی مجموعه هنک سگ گاوچران

جان آر. اریکسون در مجموعه داستان‌های هنک،

اصل روایتش را بر ویژگی‌های متناقض شخصیتی گذارده که در اکثر کتاب‌ها مسیر یکسانی را طی می‌کند.

او معمولاً به دلایلی از مزرعه دور می‌شود (با قهر می‌کند یا دچار سوءتفاهم می‌شود یا می‌خواهد کاری خارق‌العاده کند) و در جنگل اطراف مزرعه با خطرهایی مانند موجودات درنده دست و پنجه نرم کرده و در نهایت به «خانه» بازمی‌گردد. خانه‌ای که امن است و او را در پناه امنیتی حفظ می‌کند. این مسیر همیشگی – البته – بدون آگاهی به ماجراهای قبل انجام می‌شود. اما

نویسنده می‌تواند هنکی را بیافرنند که اجراکننده انواع شکل‌های حماقت است. این حرف‌ها که از دوستی با یک روباه گرفته تا تلاش برای تبدیل شدن به یک شوالیه شجاع، موجب ساخته شدن ماجراهای هنک می‌شود. او تنها است، دستیارش ضعیف‌النفس، ترسو و حقیر است و جالب اینکه همیشه هنک را جا می‌گذارد. با این شمایلی هنک سگ گاوچران تبدیل به آن چیزی می‌شود که ما به آن «قهرمان» می‌گوییم. او قهرمان متناقضی است که در نهایت اصول خود را دارد و با وجود من‌گویی‌های فراوانی که در ستایش از خود است اجازه می‌دهد تا مخاطب او فرو افتانند را هم ببیند. قهرمان پراشتیابه، ماجراهای هنک از آن جهت جذاب و لذت‌آلودی بیافریند. هنک شخصیتی برآمده از سنت آمریکایی است. ستنی که در آن روحیه گاوچرانی و کابویی قسمت مهمی از تاریخش را تشکیل می‌دهد و او که شب‌هنگام یک جوری خودش را به تخت من رسانده بود هنوز کمی خیس بود و سوی شست‌وشو می‌داد، اما برای من اصلاً مهم نبود، بود؟

داستان با همین جملات تمام می‌شود. داستانی با روایت مناسب و یک‌دست از خصاطرات و حس‌های کودکی که مجالی است برای خیال‌پردازی‌های کودکانه و غوطه‌خوردن در رویا. که ترجمه روان حسین ابراهیمی (الوند) بر لذت‌مطلعه آن افزوده است.

کتاب نیک باتروث در مورد شخصیت پرسه می‌گوید:

وقتی شخصیت پرسه را می‌ساختم متوجه نبودم اما اکنون که دقت می‌کنم، می‌بینم پرسه خیلی شبیه پدربزرگ مادری‌ام شده است. من حتی عکسی از او دارم که من و برادرم را سوار فروقن چوبی و دست‌ساز خودش کرده و به گردش می‌برد!»

چنین شخصیتی در کل داستان‌ها حضوری پررنگ دارد. حیوانات جنگل با پرسه صحبت می‌کنند و اوست که راز و رمز حرف‌زند با آنها را می‌داند و با همه حیوانات دوست است، به آنها کمک می‌کند و سعی دارد تا مشکلاتشان را حل کند. پرسه به یک جوجه تیغی کمک می‌کند تا بتواند اولین بادکنک را به دست بگیرد، به پرنده‌ای دیگر پرواز یاد می‌دهد و . . . او در داستان «همهان‌های ناخوانده» در شب زمستان با همه حیوانات پناه می‌دهد تا شب را کنار او بگذرانند. این داستان پیش از حد به قصه همهان‌های ناخوانده‌ای شبیه است که بارها و بارها آن‌را شنیده‌ایم و بر همین اصل مترجم نام این داستان را که شب برفی بوده به همهان‌های ناخوانده تغییر داده. حسین ابراهیمی (الوند) که ترجمه این آثار را بر عهده‌داشته است می‌گوید: راستی چه رازی در بین است که قصه‌ای (با ظاهری متفاوت و باطنی یکسان) در دو نقطه یا چند نقطه جهان دیده و شنیده می‌شود؟ آیا هسته اصلی قصه را آنها از ما گرفته‌اند یا ما از آنها؟ آیا قصه‌گویان و شنوندگان آنها از وجود این قصه در جای دیگر از این جهان پهناور اطلاع دارند یا نداشته‌اند؟ اینها را نمی‌دانم اما گمان می‌کنم آن راز را بدانم. این راز جز کمک به دیگران، جز سهیم کردن آنها در آنچه داریم، به ویژه به هنگام نیاز و ضرورت چیز دیگری نیست. این همان راز جست‌وجوی آرامش، امنیت، دوستی و محبت است. این همان کیمیای سعادت است.

نویسنده کتاب هم با تاکید بر رابطه‌های لطیف، خوب و دوستانه مجموعه‌ای به وجود آورده است که با کمک تصاویر رابطه‌ها را زیاتر و گویاتر به کودک انتقال دهد و در این امر موفق بوده است. این مجموعه که جذابیت‌ها و مخاطب‌های گوناگونی را جلب می‌کند تاکنون چندین بار تجدید چاپ شده و فیلم ویدئویی و کارتون‌ی آن هم ساخته شده است.

این مجموعه با نام‌های همهان‌های ناخوانده، درس پرواز، گروه نجات، خرگوش بدخلاق، مسئولیت جغد، پرواز پرست‌انداز، بادکنک جوجه تیغی، راه مخفی و در جست‌وجوی گنج توسط انتشارات طرح و اجرای کتاب برای گروه سنی ب راهی بازار شده است. در این کتاب‌ها، تصویرها ریزپردازی شده‌اند و بسیار دقیق مکمل داستان هستند و بسیاری از خصلت‌های شخصیت‌ها را به نمایش می‌گذارند و احساسات و عواطف این شخصیت‌ها در این تصاویر بسیار مشخص و گویا است و همین مسئله سبب شده تا از نظر کودکان شخصیت‌ها واقعی جلوه کنند.

در این داستان‌ها که مانند بیشتر داستان‌های جانوری در محیط طبیعی – در پاک جنگلی – اتفاق می‌افتد، تمام داستان‌ها به صورتی خوب و موفقیت‌آمیز به پایان می‌رسد و همین پایان رضایت‌بخش امنیت و موقعیت تثبیت‌شده‌ای را فراهم می‌کند تا کودک از این داستان‌ها لذت بیشتری ببرد.

سال سوم ■ شماره ۸۲۲ شرق

یادداشت

راه روشن راعی

شهرام اقبال زاده (رازآور)

در این راه جز مرد ساعی نرفت/ گم آن شد که بر راه «راعی» نرفت

یاداستاد پیشکسوت ادبیات کودک ایران، کوشنده‌ی بی‌توسعه فرهنگی و ترویج کتابخوانی و کارشناس برجسته آموزش و پرورش زنده‌یاد «منصوره راعی» را با خاطره‌ای از بانوی بزرگ فرهنگساز «توراج میرهادی» آغاز می‌کنیم.

وی می‌گوید: در سال ۱۳۵۵ در جریان کار جمعی ۲۰ نفر از کارشناسان موثر آموزش و پرورش که از زمره آنها زنده‌یادها منصوره راعی و دکتر علی‌اکبر مرعشی از خدمتگزاران صلیب و موثر آموزش و پرورش بودند، آشنا شدم. جمعی که تلاش را برای تحول آموزش و پرورش آغاز کرده بودند و در این میان از مدرسه فرهاد نیز بازدید کردند. نوجویی و تحول‌خواهی خانم راعی تنها در بیش نبود بلکه در روش و عمل نیز بدان پایبند بود و آن را به کار می‌گرفت و نظریه را با عمل پیوند می‌زد و درمی‌آمیخت، وی با پذیرش مسئولیت مدرسه‌ای در زیباشهر تهران، انگیز، خشک، رسمی و سنتی را کنار گذاشت و دگرگون کرد و الگوی نوین و کارآمد را سامان و سازمان داد.

راعی در زمینه ترجمه، تفسیر دقیق و سنجح بود. او از مترجمانی بود که هم در قلمرو ادبیات کودک به ترجمه می‌پرداخت و هم در حوزه بزرگسال، ویرایش – اغلب افتخاری و بدون چشمداشت– نیز فعالیت داشت. یکی از آثار راهگشای وی، ترجمه فصل‌هایی از کتاب نظری، تحلیلی و آموزشی «شناخت ادبیات کودکان: گونه‌ها و کاربردها از روزن چشم کودک» است.

در آغاز حضورم در شورای کتاب کودک، در ترجمه چند داستان کوتاه کودک، گفت‌وگوها را برای ایجاد صمیمیت و انتقال حس و عاطفه متن اصلی (البته به خیال خودم!!) با زبان شکسته تهرانی آورده بودم. ایشان در یادداشتی ضمن نقد پذیرندگی چند کلمه گوش کرده‌ام. هنگامی که در متن اصلی گفت‌وگوها به صورت شکسته نیامده، چه ضرورتی دارد که گفت‌وگوها را به زبان شکسته آن هم زبان شکسته خاص تهرانی برگردانیم. از آن پس همواره در ترجمه و ویرایش این نکته را آویزه گوش کردم.

چند بار هم که مقاله‌هایی در زمینه نقد ادبی و برخی رویکردهای نقد به ایشان دادم، با دقت تمام آن‌را می‌خواند و با نوشتن نکاتی سنجیده از سویی و ابراز محبت و تشویق مرا دلگرم به ادامه کار کرد و ازجمله آنها که برلیم به یادگار مانده یادداشت‌هایی بر نقد سه بخشی آثار سیلوراستاین و نقد ترجمه‌ها مختلف «شازده کوچولو» آگرو پری بود.

غرض، خاطر نشان کردن یکی از ویژگی‌های برجسته این بانوی اندیشه‌ورز و پیشین دموکراتیک و منطقت گفت و شنودی و نگاه دوسویه او است که هیچ‌گاه با نفی جزمی و امریت به ردنفت بتواندند «خود» و نظریاتشان را مطرح کنند، یا برجسته کردن نقاط قوت و ایجاد انگیزه، آنها را به ادامه کار و بهبود آثارشان تشویق و ترغیب می‌کرد، این نکته را زنده یاد «اوسیا مهوار» دانشجوی او و شاگرد وفادار و حق شناس (که او نیز در آغاز امسال یاد‌خاکی را ترتیب کرد) در مراسم بزرگداشتی که سه سال پیش برای خانم راعی برگزار شد به خوبی بیان کرد و مسعود ناصری هم در گفت‌وگویی بر این نکته به درستی انگشت گذاشته است.

منصوره راعی با وجود مسئولیت سنگین در هیات مدیره شورا و همکاری با «فرهنگ‌نامه کودکان و نوجوانان» همواره با شکیبایی به سخنان همکاران و جوانان گوش می‌داد و نوشته‌هایشان را با دقت می‌خواند و با ضمیمه‌کردن یادداشتی راهگشا و طبقه‌بندی شده، دست آنها را می‌گرفت و پله‌پله بالا می‌کشید و هیچ‌گاه پیچیده و فاضل‌مآبانه (در عین اهل فضل و دانش بودن) سخن نمی‌گفت.

می‌کوشید ادبیات را به صورت همه‌جانبه و جامع در قلمرو نظری و یا آفرینش ادبی و هنری، از نقد ادبی و مکتب‌ها و گونه‌های ادبی چه شعر و چه داستان و یا متن‌های غیرتخیلی و غیرداستانی، امور تربیتی و به‌طور کلی و گسترده جنبه‌های آموزشی و پرورشی، به صورت روزافزون بر دانش خویش بیفزاید تا با چنته‌ای بر بتواند دانش روزآورش را به علاقه‌مندان آموزش دهد و منتقل کند، وی در عمر پرپایش همیشه می‌آموخت و می‌آموزاند.

در گزارش‌های سالیانه شورا، با کمی تیزبینی به همه گزارش‌ها با دقت گوش می‌سپرد و یادداشت برمی‌داشت و در پایان هر گزارش نکاتی را یادآوری می‌کرد یا پرسش‌هایی روشنگرانه را مطرح می‌کرد.

در عین انعطاف بسیار، آنجا که اصولی‌را درست می‌دانست و بدان معتقد بود، سرسختانه بر آن پای می‌فشرد، راهی را بر نوجویی و نوجوانان و جوانان و نویسندگان و منتقدان نمی‌ست و می‌کوشید هر حرکت نو را در ادبیات کودک جهان و ایران‌شاسایی کند و بنشاساند به فرهنگ تاریخ و ادبیات دیرینه و کهن ایران– اعم از ادبیات شفاهی و فولکلوری و یا ادبیات نوشتاری– در عین نخواستاری احترام می‌گذاشت (با نگاهی نو و انتقادی)، با مسائل روز فرهنگی و اجتماعی آشنا و به فعالیت مدنی سخت معتقد بود و به همین دلیل با همه توان در شورای کتاب کودک به صورت وی در دوره دارو معتبرترین جایزه بین‌المللی هانس کریستین آندرسن، IBBY، عضو هیات مدیره شورای کتاب کودک، کارشناس برجسته آموزش و پرورش، مشاور پژوهشی پویا، آموزگار مدرسه، استاد دانشگاه، پژوهشگر و مترجم و منتقد توانا و یاور اهالی ادبیات کودک و دوستداران کودکان ایران و جهان و بانویی میهن‌دوست و فرهنگ‌پرور بود. روح بزرگ او در روز سه شنبه، سوم مرداد ۱۳۸۵ از کالبد بیمار و رنجورش به درآمد و در سراسر ایران به پرواز پرداخت تا چشمی مشتاق به آینده روشن کودکان ایران بنگرد و با چشمی دیگر نگران رنج‌ها و کمبودهای فرزندان این مرز و بوم باشد.

یاد این مشاور و یاور و راهنمای مهربان گشاده‌رو و گشاده‌دست و اندیشه‌ورز را گرامی می‌داریم. نبود او ضایعه‌ای بزرگ برای ادبیات کودک ایران است. فقدانش را به سادگی نمی‌توان جبران کرد و این مسئولیت اهل نظر و اهل قلم را در زمینه ادبیات کودک– اعم از شورایی و غیرشورایی– سنگین‌تر می‌کند.

منصوره راعی انسان‌ماد و استاد ساوسیا مهوار (داوود مرادی) اکنون «مهمان ماه و برکه‌ها است» نامش ماندگار و راهش پایدار و رواش شاد.